Arbetsmarknadsdepartementet

103 33 Stockholm

Nya regler i arbetslöshetsförsäkringen om bland annat förtroendeuppdrag och uttag av pension

Inledning

Småföretagarnas Arbetslöshetskassa (SMÅA) är i huvudsak positiva till de föreslagna ändringarna. De föreslagna ändringarna är tydliga och skapar en förutsebarhet för de sökande.

Vi anser att en avgränsning för vilka förtroendeuppdrag som ska jämställas med förvärvsarbete är önskvärt, men anser att fler av de uppdrag som har en karaktär av förvärvsarbete bör omfattas.

SMÅA anser vidare att en delegering av vissa beslut om bibehållet medlemskap ska kunna ske från styrelsen till kassaföreståndaren. Vi anser dock även att det bör omfatta omprövning av sådana beslut.

4.1 Vissa förtroendeuppdrag ska jämställas med förvärvsarbete

SMÅA anser att den föreslagna ändringen är tydlig och lätt att tillämpa. Den ökar också förutsebarheten för de personer som har förtroendeuppdrag. SMÅA noterar dock att det finns andra förtroendeuppdrag som idag jämställs med förvärvsarbete som inte kommer att göra det efter den föreslagna lagändringen. Dessa förtroendeuppdrag har karaktären av ett förvärvsarbete och jämställs därför med förvärvsarbete idag trots att de inte omfattas av de som ger rätt till ledighet från anställning enligt lag. Dessa förtroendeuppdrag kommer efter lagändringen inte att kunna medräknas i beräkningsunderlag för ersättningsrätt. De kommer heller inte att räknas som utfört förvärvsarbete jämsides med arbetslöshetsersättning. Hur ska tid med förtroendeuppdrag som inte jämställs med förvärvsarbete påverka ersättningsrätten. Om de inte ska deklareras som arbetad tid återstår endast två alternativ, helt arbetslös eller helt förhindrad. Man bör därför förtydliga när ett förtroendeuppdrag anses så pass omfattande att det helt hindrar en arbetslös att stå till arbetsmarknadens förfogande.

SMÅA anser att de personer som har uppdrag vars arbete till sin natur uppvisar stora likheter med ett reguljärt förvärvsarbete borde omfattas av arbetslöshetsförsäkringen, d.v.s. uppdraget bör jämställas med förvärvsarbete, jmf. KamR i Stockholm mål nr 255-05.

SMÅA föreslår ett andra stycke till 13 b § ALF;

Övriga offentliga förtroendeuppdrag eller förtroendeuppdrag i nära samband med det offentliga och som till sin natur liknar förvärvsarbete i omfattning och innehåll jämställs också med förvärvsarbete.

4.2 Förtroendeuppdrag ska inte utgöra lämpligt arbete m.m

SMÅA instämmer med utredningen att förtroendeuppdrag inte ska utgöra lämpligt arbete vid tillämpningen av bestämmelserna om varning och avstängning från rätt till ersättning. Detta då dessa uppdrag normalt kräver att den som åtar sig uppdraget delar organisationens värderingar.

4.2 Förtroendeuppdrag efter frånkännande

SMÅA instämmer i förslaget. Ett förtroendeuppdrag som jämställs med förvärvsarbete bör också kunna ligga till grund för att uppfylla arbetskravet vid beslut om frånkännande för att på nytt ha rätt till ersättning.

5 Arbetslöshetsersättning vid uttag av pension

SMÅA instämmer i förslaget som är rimligt och proportionerligt. Förslaget ökar också förutsebarheten för den sökande.

6 Sammanhängande medlemskap som villkor för inkomstrelaterad ersättning

SMÅA anser att det är bra med ett förtydligande att det krävs medlemskap i tolv sammanhängande månader för att ha rätt till inkomstrelaterad ersättning.

7 Förlängd rätt till inträde

SMÅA instämmer i förslaget om förlängd rätt till inträde. SMÅA anser dock att rätten till medlemskap bör överensstämma med rätten till ersättning. Som utredningen själv uppger kan det uppkomma en situation för en enskild där han eller hon ansöker om medlemskap i tron om att få inkomstrelaterad ersättning men ändå nekas eftersom rätten till ersättning upphör vid månadsskiftet före den månad då den arbetssökande fyller 65 år. SMÅA anser inte att det bör vara möjligt att söka inträde efter det att ersättningsrätten har upphört på grund av ålder.

8 Utökad delegering av vissa beslut om bibehållet medlemskap

SMÅA instämmer i förslaget men anser även att styrelsen bör kunna uppdra åt kassaföreståndaren att fatta beslut i omprövning av beslut om bibehållet medlemskap.

Som utredningen själv uppger bör de individärenden som styrelsen hanterar vara få, annars får styrelsen ett handläggaransvar som hör till arbetslöshetskassornas operativa arbete. Handläggningen av omprövningsärendena riskerar också en längre handläggningstid då de måste invänta ett styrelsemöte.

Uppfyller en sökande villkoren har han/hon rätt till nytt inträde i en arbetslöshetskassa, trots att medlemskapet upphört på grund av utebliven betalning. Sker detta i samband med beslutet om att medlemskapet upphört och det därmed inte finns något glapp i medlemskapet påverkar det i dagsläget heller inte ersättningsrätten.

Då SMÅA anser att det är av stor vikt att dessa ärenden handläggs snabbt och effektivt, anser vi även att styrelsen bör kunna uppdra åt kassaföretståndaren att fatta beslut i omprövning av beslut om bibehållet medlemskap.

9 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

SMÅA instämmer med utredningen om att de nya reglerna bör träda i kraft så snart som möjligt varför vi ställer oss frågande till det föreslagna datumet den 2 april 2018. Vi anser att ett tidigare datum hade varit önskvärt.

SMÅA instämmer i förslaget om att de nya bestämmelserna om avdrag på arbetslöshetsersättning vid uttag av pension ska ges ett snabbt genomslag då dessa är gynnande. Detta innebär att det bör, som utredningen föreslår, gälla för ersättning som avser tid efter ikraftträdandet oavsett när ersättningsperioden påbörjades och beslut om pensionsavdrag fattades.

Avslutningsvis

SMÅA vill även uppmärksamma departementet på att se över 40 § lag (1997:238) om arbetslöshetskassor. Med anledning av att ett inträde i en arbetslöshetskassa enbart kan ske i ett månadsskifte vore det önskvärt att ett utträde enbart kan ske i ett månadsskifte för att undvika onödiga glapp i medlemskap vid byte av arbetslöshetskassa.

Detta yttrande har beslutats av SMÅA:s styrelse. I ärendets beredning har försäkringsansvariga Christoffer Östnaes och Jeanette Thomsen tillika föredragande deltagit.

Leif Walterum
Styrelseordförande

Jeanette Thomsen
Försäkringsansvarig